

Matrózové šaty

Tento príbeh, ktorý vám teraz porozprávam mi rozprávala moja babka, ktorá ho počula od svojej prababky.

„Prišla jar a s ňou aj veľkonočné sviatky. Keďže ešte slniečko nebolo až aké teplé, ľad na blízkej rieke ešte nebol roztopený. Ten ľad bol veľkým lákadlom pre deti na oneskorenú šmýkačku.

Vo veľkonočný pondelok, tu u nás bolo zvykom, že po rannej omši chodili chlapci polievať známe dievčatá. Ináč tomu nebolo ani v tom roku, o ktorom hovorím.

V jednej rodine mali päť detí. Troch chlapcov a dve dievčatá. Mamka ich ráno vychystala. Dievky vyparádila do nových šiat (tak to bolo zvykom, že na Veľkú noc deti dostali nové šaty), vyčesala vrkoče, vyviazala mašle. Ale ani chlapci sa nemuseli hanbiť. Dostali tiež nové šaty – ancug, aby dievčatá pooblievali ako sa patrí. V tom čase boli módou „matrózové šaty“.

Boli to obleky podobné námorníckemu štýlu.

Takto vyparádené deti, rodičia odišli z domu do kostola. Deti na omši ani veľmi pozor nedávali, lebo chlapci rozmýšľali, kde oblievačku začnú a dievčatá zase o tom, kto ich príde oblievať. Keď omša skončila, trojica spomínaných chlapcov rovno z kostola zašla k susedom a potom ku krstným rodičom, ktorí bývali neďaleko od nich. Krstní rodičia mali tiež troch chlapcov a jedno dievča. Takže pri návšteve chlapci obliehali krstnú mamu a jej dcéru. Keďže je zvykom počas veľkonočných sviatkov sa navštevovať, tak to bolo aj vtedy a kmotrovci sa zišli v jednom dome. Tam prišli aj chlapci z oboch rodín. Samozrejme, že sa im nechcelo sedieť medzi dospelými v izbe, preto uprosili rodičov, aby ich pustili na chvíľu vonku. Vraj sa slušne pohrajú.

Rodičia nedbali. Len im nakázali, aby si tie nové ancugy nepošpinili a nech ich ani nenapadne ísť k rieke.

Chlapci prisľúbili a už ich nebolo. Len čo vyšli vonku, samozrejme, že „zabudli“, čo sľúbili rodičom a poďho rovno k rieke. Ved' ktorý chlapec by odolal ľadu, ktorý sa ešte drží na rieke a v lese už kvitnú snežienky? Keď došli k rieke, všetci šiesti svorne, spolu išli vyskúšať silu a pevnosť ľadu. Keď pochytaní za ruky vykročili na ľad, ten sa pod ich váhou prelomil a milí chlapci mali veľkonočnú kúpačku bez objednávky.

Vyšli na breh a začali premýšľať: „Čo teraz? Naši nás zderú jak žito. Čo urobíme? Porušili sme príkaz rodičov. Nové matrózové šaty boli od bahna, mokré. Takto domov nemôžeme.“ Dostali spásonosnú myšlienku: Rozložili na brehu oheň, okolo ohňa rozvešali šaty a začali ich sušiť. Keď im trochu uschli a dali sa už ako-tak obliecť, obliekli sa pomalým krokom sa pustili domov. Samozrejme, že nevstúpili do izby, kde sedeli ich rodičia spolu sedeli, rozprávali sa a hostili, ale zašli do izby, kde spali deti. Posadali rovno k piecke, lebo už aj zima im bola, šaty na nich vlhké, špinavé. Takto sa ohrievali a sedeli bez slova, lebo tušili, čo asi bude nasledovať, keď im na tú ich lumpáreň prídu.

Z izby, kde sedeli rodičia sa ozývala veselá vrava, smiech, tešili sa zo svojich detí. Po chvíli jeden z otcov zacítil akýsi zvláštny pach. Opýtal sa aj ostatných, či niečo necítia. Až teraz všetci začali zisťovať, odkiaľ a aký smrad sa to šíri. Isteže hneď sa na to prišlo, smrad sa šírila z izby, kde boli chlapci a sušili svoje nedel'né matrózové šaty.

Okrem neobjednanej kúpačky, zažili všetci chlapci aj neobjednanú šibačku, na ktorú chlapci spomínali každý rok počas Veľkej noci. Verím, že v dospelosti to rozprávali svojim deťom aj vnukom.“

Takto skončila svoje rozprávanie babka.

Alžbeta Lišková, 8. ročník , ZŠ Kysak

Príbeh porozprávala babka Anna Lišková, 67 rokov